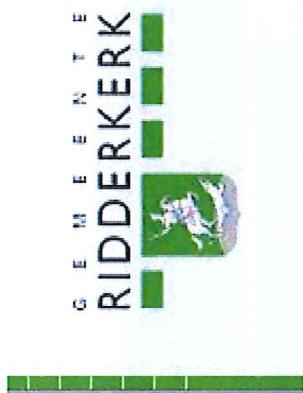

Deloitte.

Uitkomst risico-analyse rechtmatigheid Sociale Zaken

N.a.v. verrichte interne
controlewerkzaamheden 2012

Bijlage 3

Opzet onderzoek

Doel onderzoek

Het uitvoeren van een interne controle op de processen rondom uitkeringsversprekking van de gemeenten Ridderkerk & Albrandswaard. Deze interne controle kent twee aspecten, te weten:

- Rechtmachtheidsoordeel o.b.v. een risicogerichte aanpak.
- Daarnaast wordt op onderdeel de doelmatigheid geraakt.

Bij elke constatering is aangegeven wat de gevonden zijn voor het rechtmachtheidsoordeel. Daarnaast is een oordeel gevormd over vooraf benoemde doelmatigheidsaspecten. Om onze bevindingen overzichtelijk weer te geven hanteren wij de onderstaande methode.

Aanbevelingen	Uit onze werkzaamheden komen geen bevindingen in het kader van rechtmachtheid en/of doelmatigheid.	Geconstateerde bevinding wordt momenteel opgepakt door de organisatie en/of heeft tot aanpassing geleid. Omvang van deze bevindingen zijn financieel beperkt.	Bevinding met mogelijke gevvolgen voor de rechtmachtheid en/of bevinding in de doelmatigheid waarbij efficiënte bedrijfsvoering mogelijk in geding is.

Inleiding

- Aanvullende toelichting

- Getoetste risico's.

De zes aandachtspunten voor de verbijzonderde interne controle 2012

1. Poortwachtersfunctie
2. Recht op bijstand
3. Hoogte bijstand
4. Plichten en handhaving
5. Werkdeel (Participatiebudget)
6. Inkomsten en verrekeningen

- Overzichtelijke weergave van onze bevindingen & aandachtspunten n.a.v. controlewerkzaamheden per aandachtsgebied
- Waargave van verrichte waarnemingen en getoetste punten daarbij.

Aanvullende toelichting

- De benoemde risicogebieden zijn in samenspraak met de (kwaliteits)medewerkers van de gemeente Ridderkerk opgesteld.
- Per risicogebied hebben wij onderscheid gemaakt in de inherent (altijd aanwezige) risico's per risicogebied en risico's die specifiek voortkomen uit de bedrijfsvoering van beide gemeenten.
- Bij het rapporteren van onze bevindingen hebben wij onderscheid gemaakt tussen rechtmatigheid en doelmatigheid. Rechtmatigheid staat voor het handelen binnen de geldende wet- en regelgeving. Dit is een formele verplichting van de gemeenten.
Bij de doelmatigheid geven wij aan in hoeverre de beschikbare informatie bijdraagt aan het realiseren van de doelstellingen van de gemeenten.
- In deze presentatie zijn de uitkomsten van onze deelwaarnemingen weergegeven. Indien wij vermelden dat geen sprake is van bevindingen, dan zijn de gecontroleerde dossiers op alle aspecten akkoord bevonden.
- Tot slot hebben wij per risicogebied een aparte conclusie geformuleerd op het gebied van rechtmatigheid en doelmatigheid.

1. Poortwachtersfunctie

Geldstromen	
WWB, IOAW, IOAZ en Bijzondere bijstand	
Doelstelling	Getoetste risico's
• Rechtmatigheid	<p>1. Gegevens (aanvraag) voor datum besluit getoetst op juistheid en volledigheid</p> <p>2. Voldoende toetsing vooraf op voorliggende voorzieningen.</p> <p>3. Voldoende toetsing of sprake is van verwijtbaarheid verlies van arbeid.</p>
• Doelmatigheid	<p>1. Er wordt veel waarde gehecht aan het (efficiënt) invullen van de poortwachtersfunctie teneinde instroom in de bijstand te beperken.</p> <p>2. Verder geen direct te toetsen prestatieindicatoren hierbij geformuleerd</p>
	<p>1. Geen bevindingen</p> <p>2. Geen bevindingen</p> <p>3. Geen bevindingen</p>
	<p>1. -</p> <p>2. -</p> <p>3. -</p>
	Conclusie na IC
	<p>1. In 2012 is een tussentijdse controle op voorliggende voorziening uitgevoerd en een themacontrole 'groot heronderzoek'. In beide gevallen is de conclusie positief geweest. Belangrijke pijler om te waarborgen dat naleven voorliggende voorzieningen correct wordt toegepast is het kennisniveau van de medewerker. Door periodieke scholing wordt dit momenteel geborgd.</p> <p>2. De efficiency slag in 2012 is voor wat betreft het centraal ontvangen van klant (in Ridderkerk) geslaagd. In 'BAR' blijft overigens wel de afspraak staan dat gesprekken met cliënten binnen de woongemeente mogelijk blijven.</p> <p>Indelen naar fraude risico groepen wordt opgepakt.</p> <p>Vanaf 1/1/2013 is het nieuwe handhavingssplan in werking getreden. Tevens zijn er drie nieuwe functies voor poortwachter bijgekomen.</p>

1. Detail bevindingen poortwachtersfunctie

Rechtmatigheid	Doelmatigheid
<p>Conclusie</p> <p>Alle nieuwe bijstandsgerechtigde komen rechtmatig in de WWB/IOAW/IOAZ</p>	<p>Tussentijdse controles geven aan dat correct gebruik wordt gemaakt van de voorliggende voorzieningen. Hierbij is het kennisniveau een belangrijke waarborg. Door periodieke scholing is dit niveau te behouden en daarom een blijvend aandachtspunt.</p> <p>In 2012 is een efficiëntie slag gemaakt door onder andere reistijd van klantmanagers te beperken.</p>

2. Recht op bijstand

WWB/IoAW/IOAZ/Bijzondere bijstand.

Geldstromen	
Doelstelling	Getoetste risico's
Bevindingen	
• Rechtmatigheid	<ol style="list-style-type: none"> Cliënten < 21 jaar en > 65 jaar ontvangen WWB uitkeering Cliënt heeft geen geldige verblijfsvergunning Cliënt voldoet niet aan de inkomenstnorm Cliënt maakt gebruik van meerdere bijstandsformen, zonder dat dit is vastgesteld bij bepalen recht op bijstand. Vermogenstoets is niet of niet juist uitgevoerd.
• Doelmatigheid	<ol style="list-style-type: none"> Niet getoetst op prestatieindicatoren bij deze controle.
Conclusie na IC	
	<ol style="list-style-type: none"> - - - - - <p>1. Het onnodig hoge aantal controlemomenten dat vorig jaar is geconstateerd is sterk afgenomen. Voornamelijk verklaard door het feit dat er veel minder bijzondere bijstand mogelijkheden zijn dan vorig jaar (2011). Tevens is hierbij het snelloket niet meer in gebruik.</p>

2. Recht op bijstand

Bevinding 1	Rechtmatigheid	Doelmatigheid
	<p>Door aanscherpen van de beleidsregels zijn de verschillende aanvragen per cliënt (voor BB) beperkt, waardoor automatisch het aantal controlesmomenten (t.o.v. vorig jaar) is gedaald.</p>	
		<p>Proces met betrekking tot toekennen van bijzondere bijstand en het verlenen van beschikkingen is “vereenvoudigd” t.o.v. vorig jaar en daarmee is invulling gegeven aan opmerking vanuit vorige rapportage.</p>

Conclusie

Uitkeringen in het kader van de WB/IOAW/IOAZ worden aan rechthebbenden verstrekt.

3. Hoogte bijstand

Geldstromen	
Doelstelling	Getoetste risico's
Bevindingen	
• Rechtmatigheid	<p>1. De verstrekte bijstand voldoet niet aan de achtergrond van de aanvraag conform de landelijke normen</p> <p>2. De inkomensten- en vermogenstoets is niet (juist) uitgevoerd.</p> <p>3. Het reeds bestaande inkomen wordt niet in mindering gebracht op de bijstand.</p> <p>4. De bijstandsbeschikking is niet getekend door de cliënt.</p> <p>5. De bijstand wordt verleend vanaf een onjuiste datum.</p> <p>6. De indexatie per 1/1 en 1/7 is niet juist/volledig verwerkt en voldoet niet aan de landelijke normbedragen</p> <p>7. De cliënt voldoet niet aan de voorwaarden voor het ontvangen van een toeslag</p>
• Doelmatigheid	<p>1. Niet getoetst op prestatieindicatoren bij deze controle.</p> <p>1. N.v.t.</p>
	<p>1. -</p> <p>2. -</p> <p>3. -</p> <p>4. -</p> <p>5. -</p> <p>6. -</p> <p>7. -</p> <p>1. N.v.t.</p>
Conclusie na IC	

WWB/IOAW/IOAZ/Bijzondere bijstand.

3. Hoogte bijstand

Conclusie	Rechtmatigheid	Doelmatigheid
Hoogte van de bijstand wordt rechtmatig bepaald en rechtmatig/juist verstrekt.	N.v.t.	

4. Plichten en handhaving

Geldstromen	
Doelstelling	Getoetste risico's
Bevindingen	
• Rechtmatigheid	<p>1. Trajectafspraken worden niet nageleefd door cliënt, zonder dat dit tijdelijk wordt gesignalerd.</p> <p>2. Na niet nagekomen trajectafspraken wordt geen maatregel opgelegd.</p> <p>3. Oplegde maatregelen worden niet vastgelegd.</p> <p>4. Maatregelen, als terugvorderingen worden niet opgeboekt in de financiële en/of uitkeringsadministratie.</p> <p>5. Opgelagde maatregelen voldoen niet aan de regelgeving.</p> <p>6. Maatregelen worden niet consequent doorgevoerd op alle ontvangen bijstand</p>
• Doelmatigheid	<p>1. Niet getoetst op prestatieindicatoren bij deze controle.</p>
<p>Handhavingsverordening is aangepast voor 1/1/2013. Aanscherping vanuit landelijke wetgeving is hierin opgenomen. Toetsen effectiviteit van deze aanscherping in 2013. Hierbij zijn inzet van het Inlichtingsbureau en het uitvoeren van bestandsanalyses door de centrale uitkeringsadministratie belangrijke pijlers.</p>	

4. Plichten en handhaving

	Rechtmatigheid	Doelmatigheid
Conclusie	Plichten en handhaving worden rechtmatig (conform de wet- en regelgeving) uitgevoerd.	Effectiviteit van inzet Inlichtingenbureau en bestandsanalyse aankomend jaat te toetsen om vast te stellen of deze bijdragen aan de verscherping in de handhaving.

5. Werkdeel (participatiebudget)

WWB	Geldstromen		Conclusie na IC
	Doelstelling	Getoetste risico's	
• Rechtmatigheid		1. De cliënt behoort niet tot de doelgroep. 2. De identiteit van de cliënt is niet betrouwbaar vastgesteld. 3. De voorziening gericht op arbeidsinschakeling/sociale activering is niet (tijdig) aangeboden. 4. De verplichting tot reintegratie wordt niet voldoende gehandhaafd. 5. Dienstverlening trajectaanbieder is ten onrechte niet (Europees) aanbesteed. 6. Een traject wordt betaald zonder dat het is afgenumen. 7. Een traject wordt niet cf. opdracht uitgevoerd. 8. Een traject wordt betaald, maar is niet afgenumen.	1. - 2. - 3. - 4. - 5. - 6. - 7. - 8. -
• Doelmatigheid		1. Zie volgende sheet	1. Zie volgende sheet

5. Werkdeel (participatiebudget)

WWB	Geldstromen		Conclusie na IC
	Doeilstelling	Getoetste risico's	
• Doelmatigheid			<p>1. Vindt er vooraf een goede assessment plaats in welk traject een cliënt moet worden geplaatst?</p> <p>2. Wordt per geoutsourced traject de mate van succes geregistreerd?</p> <p>3. Wordt per leverancier bijgehouden wat het succespercentage blijkt?</p> <p>4. Wordt geanalyseerd wat de oorzaken zijn van het mislukken van trajecten?</p> <p>5. Wordt gemeten hoe het succes zich verhoud tussen de leveranciers en de trajecten in eigen beheer?</p> <p>6. Vindt er een kosten/baten analyse plaats voor in- of outsourcen van een traject?</p>
			<p>1. Geen zichtbaar assessment</p> <p>2. Geen sprake van registratie</p> <p>3. Geen sprake van registratie</p> <p>4. Geen sprake van succesanalyses</p> <p>5. Geen sprake van analyses</p> <p>6. Geen sprake van analyses</p>
			<p>Resultaten van de reintegratiebureau's blijven beperkt. Daarom zijn dergelijke analyses niet uitgevoerd.</p> <p>Contracten met reintegratiebureau's zijn daarom ook gewijzigd en hierbij is uitgangspunt gehanteerd dat zoveel mogelijk zelf wordt gedaan door de gemeente.</p> <p>Extra medewerkers aangetrokken om reintegratietaak binnen de gemeente in te vullen.</p> <p>Hiervan zijn nog geen 'ervaringscijfers' bekend om te beoordelen in hoeverre dit doelmatig wordt ingezet.</p>

5. Werkdeel (participatiebudget)

	Rechtmatigheid	Doelmatigheid
Conclusie	Bestedingen in het participatiebudget verlopen financieel rechtmatig.	Nieuwe participatiewet heeft belangrijke gevolgen voor inzet participatiemiddelen. Deze zullen meer gericht worden op de meest bemiddelbare cliënten. Gevolgen hiervan zullen in 2013 zichtbaar worden gemaakt.

6. Inkomsten en verrekeningen

WWB	Geldstromen		
	Doeistelling	Getoetste risico's	Bevindingen
			Conclusie na IC
• Rechtmatigheid	1. Opgelengde maatregelen, zoals bijvoortbeeld terugvorderingen komen niet tot uiting in de debiteuren. 2. De invorderingsmaatregelen op de debiteuren sociale zaken zijn te beperkt. 3. Inkomsten worden ten onrechte niet verrekend	1. Geen bevindingen 2. Geen bevindingen 3. Geen bevindingen.	1. - 2. - 3. -
• Doelmatigheid	1. Niet getoetst op prestatieindicatoren bij deze controle.	1. Opgelengde maatregelen worden centraal beoordeeld en daarbij worden de verschillende klantmanagers qua opleggen van maatregelen 'gebenchmarkeerd'. Hiermee wordt gelijkheid opleggen van maatregelen gewaarborgd. Mogelijk zou periodiek de effectiviteit van opgelegde maatregelen kunnen worden geanalyseerd.	

6. Inkomsten en verrekeningen

Conclusie	Rechtmatigheid	Heffen en innen van (bijstands)orderingen verloopt rechtmatig	Doelmatigheid
		N.v.t.	

A1. Inkomensdeel

Doelstelling	Aantal waarnemingen	Bevindingen	Samenvatting
• Aanvraag Algemene bijstand	15 waarnemingen	Geen bevindingen	Volledige dossiercontrole op uitgangspunten WWWB met betrekking tot recht, hoogte en duur bepalingen.
• Bijzondere bijstand	9 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat normen opgenomen in het beleid wwwbioaw/ooax/bbz 2004 (bijzondere bijstand) zijn nageleefd, waarbij onder andere wordt vastgesteld of aan de inkomensnorm, grensbedragen e.d. wordt voldaan.
• Beeindiging inkomen	9 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat de beeindiging tijdig wordt stopgezet en dat de eindafrekening correct is.
• Aanvraag vakantie	3 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat het naleven op het handhaven van de verplichtingen gesteld bij het aanvragen en toekennen van vakantie worden voldaan. Tevens vastgesteld dat een correcte maatregel is opgelegd, bij het niet tijdig terugmelden door een cliënt.

A2. Inkomensdeel

Doelstelling	Aantal waarnemingen	Bevindingen	GeControleerde punten
• Aanvraag langdurigheidstoeslag	12 waarnemingen	Geen bevindingen	Naast controle of terecht uitkering wordt verstrekt, vastgesteld dat correcte uitvoering wordt gegeven aan het verstrekken van de langdurigheidstoeslag.
• Aanvraag voorschot	1 waarneming	Geen bevindingen	Naast controle of terecht uitkering wordt verstrekt, vastgesteld dat correcte uitvoering wordt gegeven aan het verstrekken van de voorschotten.
• Mutatieonderzoek Inkomien	14 waarnemingen	Geen bevindingen	Naast controle of terecht uitkering wordt verstrekt, vastgesteld dat mutatieonderzoeken tijdig worden uitgevoerd en dat eventuele correcties worden doorgevoerd.
• Aanvraag sneloket 1e lijns	3 waarnemingen	Geen bevindingen	Naast controle of terecht uitkering wordt verstrekt, vastgesteld dat aanvragen bij sneloket correct worden verwerkt.

A3. Inkomensdeel

Doelstelling	Aantal waarnemingen	Bevindingen	Gecontroleerde punten
• Aanvraag snelloket 2e lijns	1 waarneming	Geen bevindingen	Naast controle of terecht uitkering wordt verstrekt, vastgesteld dat aanvragen bij snelloket correct worden verwerkt.
• Heronderzoek bhz	1 waarneming	Geen bevindingen	Vastgesteld dat heronderzoeken tijdig hebben plaatsgevonden en dat eventuele consequenties correct zijn verwerkt.
• Heronderzoek bijzondere bijstand	1 waarneming	Geen bevindingen	Vastgesteld dat heronderzoeken tijdig hebben plaatsgevonden en dat eventuele consequenties correct zijn verwerkt.
• Mutatie informatiebureau	3 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat mutatieonderzoeken tijdig worden uitgevoerd en dat eventuele correcties worden doorgevoerd.

A4. Inkomensdeel

Doelstelling	Aantal waarnemingen	Bevindingen	Gecontroleerde punten
• Voortgangsonderzoek Inkommen	7 waarnemingen	Geen bevindingen	Naast controle of terecht uitkering wordt verstrekt, vastgesteld dat aan inlichtingen verplichting is voldaan en dat eventuele consequenties correct zijn verwerkt.
• Mutatieonderzoek terugvordering	1 waarneming	Geen bevindingen	Vastgesteld dat heronderzoeken tijdig hebben plaatsgevonden en dat eventuele consequenties correct zijn verwerkt.
• Vaststellen vordering	2 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat vordering conform geldende wet- en regelgeving wordt opgelegd
• Vaststellen verhaal	2 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat verhaal conform geldende wet- en regelgeving wordt uitgevoerd.

B1. Werkdeel

Doelestellings	Aantal waarnemingen	Bevindingen	Gecontroleerde punten
• Werkdeel	15 waarnemingen	Geen bevindingen	Aan de hand van een dossiercontrole vastgesteld dat participatiemiddelen daadwerkelijk zijn ingezet. → Zie opmerking 1 (op volgende sheet)
• Urentoerekening aan het P-budget	6 waarnemingen	Geen bevindingen	Vastgesteld dat voor de uren die toegerekend worden aan het P-budget geautoriseerde urenstaten liggen, waarbij onderscheid is gemaakt tussen wettelijke- en participatietaken. → Zie opmerking 2 (op volgende sheet)
• Factuurcontrole	10 waarnemingen	Geen bevindingen	Aan de hand van een factuurcontrole vastgesteld dat participatiemiddelen daadwerkelijk zijn ingezet.

Aanvullende opmerkingen vanuit de interne controle

	Constatering	Opmerking/advies
Opmerking 1	Binnen het participatiebudget wordt gewerkt met één budget waarop de facturen binnengaan. Dit levert geen risico's op met betrekking tot de rechtmatigheid, alleen de mogelijkheden om te sturen op het budget (vastgelegd in de begroting) worden hierdoor beperkt.	Uitsplitsing maken van het participatiebudget zodat nadrukkelijker op onderdelen binnen het participatiebudget kan worden gestuurd. Is inmiddels ingericht op activiteiten niveau
Opmerking 2	Uren die ten laste van het participatiebudget worden gebracht worden geflatteerd door een senior medewerker. Hierbij hebben wij tevens vastgesteld dat deze senior medewerker zijn eigen uren flatteert. Een (periodieke) zichtbare vergelijking dat de gemaakte uren ook daadwerkelijk aan de verantwoorde activiteiten wordt besteed vindt niet plaats.	Om achteraf een effectieve controle mogelijk te maken zal een vergelijking gelegd moeten worden tussen de ingepland/begrote werkzaamheden tegenover de werkelijke tijdsbesteding. Daarnaast kan de procedure met betrekking tot het flatteren van de uren ten laste van het participatiebudget worden aangescherpt. Zodanig dat het autoriseren van uren van de senior medewerker bij een andere medewerker komt te liggen. Tevens kan hierbij de vervanging worden geregeld.

Autorisatie structuur is inmiddels aangepast.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/about for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 170,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

This publication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the "Deloitte Network") is, by means of this publication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte Network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this publication.